bedre Kaar — dejlig ogsaa for os, thi vi, de købende, *kan ikke være denne Sulteløn bekendt.*

M. A.

Tulipaner.

Formiddagsklubbens Udstilling var overordentlig vellykket. Den store Sal var forvandlet til et Hav af straalende Farver, der kom helt til sin Ret imod Væggenes lyse, lette Draperier. Som Modsætning gjorde det saakaldte hollandske Værelse med sine dæmpede Farvetoner en god Virkning.

Aabningsfesten hædredes med Prins Karls Nærværelse og indlededes med et interessant Foredrag af Prof. Grønlund.

Tulipanen stammer fra det indre af Asien og vokser vildt paa de store Stepper, der flere Maaneder i Aaret ligge forbrændte af Solen. Saa snart der kommer Fugtighed, opsuges den af de indtørrede Løg. Livsspiren vaagner, og snart knejse de pragtfulde Blomster i solmættede Farver.

Tulipanen forplanter sig baade ved Løg og ved Frø. Insekter føre det fine Blomsterstøv fra den ene Plante til den anden, og naar de træffe forskellige Arter opstaa forskellige Varietéter.

Henimod Slutningen af Middelalderen kom Tulipanen til Europa og blev snart en Yndlingsblomst i Holland og England. I Holland forstod man ved Kulturens Hjælp at frembringe et Utal af Arter og Varieteter. Det blev en vigtig Handelsartikel og enkelte sjældne Arter betaltes endog med flere tusind Gylden. — — —

Hvormange Arter der var repræsenterede paa Udstillingen ser jeg mig ikke i Stand til at oplyse. Hollands store Blomsterfirmaer Krelage og Byvoot havde sendt en udsøgt Samling. Vi kan særlig fremhæve de dobbelte rosenrøde og den dybt mørkerøde Papegøjetulipan, *Admiral Christensen*, fra Byvoot. Saadanne Pragteksemplarer har vi ikke set her hjemme.

De store mørkerøde næsten sorte *Darwin* fra Krelage var ogsaa overmaade pragtfulde, men den af mange saa beundrede *Carnuto* maa vel nærmest betragtes som et Stykke mishandlet Natur. Det for Tulipanen ejendommelige, dens overordentlig skønne Bægerform, var helt forsvundet og Bladene optrævlede som med en Kam.

De udstillede Eksemplarer var afskaarne og smagfuldt arrangerede i Glas og Skaale. At de ikke paa den Maade kunde komme fuldt ud til deres Ret er indlysende. Fru Berlings overordentlig pragtfulde Kobberopsats med de fire røde Jættetulipaner viste derimod hvilken Skønhed Planten kan opnaa i voksende Tilstand.

Fra Gartner Hansen i Jagelsegade var sendt smukke og ejendommelige Arter. Særlig kan vi nævne en blaa-grøn-hvid dobbelt, der var ganske henrivende.

„Københavns Tjenestepigeforening"

havde indbudt til offentligt Møde Torsdag d. 17de ds. i Anledning af, at der var bleven stiftet en „hemmelig Husmødreforening" med det Formaal at modarbejde den nylig stiftede Tjenestepigeforenings Virksomhed.

Marie Christensen, der optraadte paa Bestyrelsens Vegne, indledede med at oplæse et Brev, som var sendt hende, og som fuldt ud bekræftede, hvad Taleren hidtil neppe havde villet tro paa, nemlig: at der virkelig af en Kreds af Husmødre er dannet en Forening, hvis Medlemmer forpligter sig til *ikke* at antage nogen Tjenestepige, som er i Fagforeningen, og saaledes udelukke dem fra de „gode Pladser". Den anonyme Brevskriverinde ventede endogsaa det Resultat af den hemmelige Forenings Virksomhed, at Fagforeningsmedlemmerne tilsidst vilde synke ned til at blive „løse" Piger.

Marie Christensen udtalte, at Hensigten med dette Møde var at komme til en Forstaaelse af, hvorledes Husmødrene havde til Hensigt at stille sig overfor den nystiftede Forening. For sidste Gang blev det henstillet til Husmødrene om de vilde gaa aabent til Værks, bortkaste alt „hemmeligt", og danne en anerkendt Husmødreforening, der kunde samarbejde med Tjenestepigeforeningen, og mødes med dennes Bestyrelse et Par Gange om Aaret.

Taleren gik saa over til at besvare Fru Fibigers Foredrag paa Mødet d. 25de April. Flere Punkter bleve tagne op og diskuterede.

Fru Fibiger der var bleven indbudt tog meget indtrængende Husmødrenes Parti, og benyttede sig herved af Udtryk, der maatte virke saarende paa dem af Talerne, der selv hørte til den Stand, hvis Sag de har taget op.

Fru Salicath talte om den foreliggende Sag med en Sympathi og Forstaaelse, der vakte almindeligt Bifald. Ogsaa hun havde tænkt sig Muligheden af, at der blev stiftet en Husmødreforening, der arbejdede i Forstaaelse med Tjenestepigeforeningen. Centret for disse Foreninger skulde saa være et Anmeldelseskontor, hvor begge Parter kunde faa alle fornødne Oplysninger inden en Pige blev fæstet. Taleren opfattede Stiftelsen af den hemmelige Forening som en meget uklog Handling. Vi maa gaa frem med aabent Vizir!

Andrea Kibenich mente, at Husmødrene neppe havde forstaaet Sagen rigtig, og at de kun kendte Foreningen som den, der stiller Fordringer; Programmet stødte dem. Særlig Punktet angaaende Overbetaling for Natarbejde havde vakt Modstand. „Men saa giv os da et Forslag om, hvorledes vi skal faa Natarbejdet afskaffet!" Taleren berørte, hvorledes der ofte blev talt med Foragt om den tjenende Stand, og ønskede at den Dag maatte komme, da Tjenestepigerne kunde være sig selv og sin Stand bekendt.

Fru Salicath, der endnu engang tog Ordet, bifaldt Tanken om Natarbejdets Afskaffelse. Om ogsaa Pigen fik sine 25 eller 15 Øre pr. Time, saa virkede det dog lige opslidende paa hendes Kræfter.

Fru Hjorth sluttede sig i alt til den foregaaende Taler.

Marie Christensen sluttede Mødet med at udtale det Haab, at man havde forstaaet hinanden.

Dersom Husmødrene vilde stille sig fjendtligt over for Foreningen, og hemmeligt modarbejde den, — saa var der ingen anden Udvej for den end at gaa ind i det sociale Forbund, og dette vilde gøre Forholdet mellem Herskab og Tyende endnu mere trykkende.

Foreningen anbefaledes til alle tilstedeværende Tjenestepiger. Den besindige og klare Maade, hvorpaa Fortalerne for „Kbhvns. Tjenestepigeforen." fremførte deres Sag, maatte vække Sympathi hos alle rettænkende Mennesker.

A. P.

Vi vægrer os saa længe som mulig ved at tro, at Husmødrene kunne have i Sinde at besvare Pigernes loyale Fremtræden paa saa lav en Maade; thi det maa fastslaas for Bevidstheden, at det vilde være utilstedeligt at sætte en hemmelig Organisation imod en aaben. Endog i deres bitreste Strid imod Arbejderne have Mændene ikke tilladt sig saa lumsk en Fremgangsmaade. Men som sagt, vi haaber endnu, at det mærkelige Brev er en Mystifikation.

Red.

Hvad Holberg vilde have ment om Fabrikslovens § 7.

Vel var Fader Holberg Pebersvend, men som en frigjort Aand interesserede han sig for alt, hvad menneskeligt er, og havde, som bekendt, ræsonneret ualmindelig meget over Kvindesagen. I Forberedelsen til Zenobias og Catharina Alexievnas sammenlignede Historie, der udkom 1739, siger han saaledes:

„Denne min Kritik sigter ikke til at tilegne Fruentimmeret nogen ny Ret, men alene til at vise, at den Exclusion fra alle vigtige Forretninger er vanskelig at bevise af Fødselen, og at de Argumenter, som gemenligen bruges, ikke holde Stik. Vil man derimod til at grunde sin Ret alene paa Guds Befaling, saa er det ustridigt, at Herredømmet alene tilkommer Manden, hvorvel deraf intet andet kan infereres, end at en Husfader er Hoved for Familien, hvilket og i alle Maader er overensstemmende med Naturens Lov, som forkaster al tohoved Regimente. Men deraf flyder just ikke, at Fruentimmeret bør udelukkes fra alle vigtige Forretninger, tværtimod, den sunde Fornuft rekommenderer dertil de bekvemmeste, og enhver Mand gør viseligen, der overdrager sin Kone det, som hun kan gøre bedre end han selv.

Samme Sted lidt senere:

„Udi alle borgerlige Love, maa en Jomfru, hvormeget hun end tiltager udi Alder og Forstand, stedse være umyndig, og en fornuftig Enke, der udi hendes Ægteskab har ladet se Prøver paa Økonomi, maa efter en fordrukken og daarlig Mands Død, som hun selv har regeret tilligemed det hele Hus, intet vigtigt foretage uden hendes Kurators Samtykke og Villie. Udi alle Kongelove derimod antages den nærmeste Prinsesse af Blodet til Regimente udi en Prinses umyndige Aar, og til regerende Fyrstinde, naar ingen Prins er; saa at paa den ene Side et Fruentimmer ikke betroes en Tønde Hartkorns Forvaltning og paa den anden Side overdrages et helt Riges og Kejserdoms Administration."

At Fader Holberg, hvis han havde levet i vor Tid, vilde have haft sin bestemte Mening om Fabriklovens § 7 og at denne Mening næppe vilde have været til Gunst for samme Paragraf, kunne vi slutte af følgende:

„Det Argument, som tages af Kvindekønnets Barnefødsel og de Ulejligheder, som derved følge, synes at være af større Vægt; men det er Spørgsmaal, at hvis Fruentimmeret havde anden Optugtelse, om det og ikke skulde have andre Barselsenge? Der er fundne og findes endnu Kvinder, som Dagen efter Barnefødselen gaar til deres sædvanlige Arbejde igen, og er det efter rejsendes Vidnesbyrd Brug udi et vist Land, at Konen staar op, saasnart hun har født Barnet og at Manden lægger sig i hendes Sted paa Sengen for at modtage Gratulationer.*)' Men jeg sætter, at Naturen udfordrer den Tid, som Barselkvinder gemenligen bruge efter Fødselen, saa følger dog deraf intet andet, end at hun bliver i sex Uger ubekvem til Forretninger, da derimod mangen Mand, som intet Hoved har, er ubekvem det hele Aar igennem; og naar Beskaffenheden er saadan udi et Hus, kan den Maade ikke være saa daarlig udi ovenmeldte Land, og den Mand gør ikke ilde, der siger til saadan Kone: Gak straks til Skrivebordet igen, medens jeg lægger mig i Dit Sted, saa kan begge Ting blive vel forrettede!"

*) Iflg. Frem: Naturfolkenes Liv, Side 458, hersker denne Skik endnu hos Ainofolket, der lever Nord for Japan. Ogsaa hos Baskerne har denne Skik hersket indtil vor Tid.

Rettelse til Nr. 19.

I Listen over Dansk Kvinderaads Forretningsudvalg er fejlagtig kommen til at staa Frk. *Caroline Holm.* Skal være Frk. *Caroline Hansen.* Dette bedes undskyldt.

Et Forbud.

Hyrden vilde blande sig i Samtalen, men Franzka bød ham tie. Han skulde skamme sig den Pjalt, den fejge Hund! Hun vilde kun gærne vide, hvorfor han egentlig var gaaet med hende! Ikke et Bær havde han

---

land, legede i sin Faders Butik med nogle Glas og satte to af dem sammen paa en saadan Maade, at naar han saa igennem dem paa fjerne Genstande, syntes de at være ganske nære. Galilei hørte om de Glas, som Optikeren havde lavet og ønskede inderligt, at han kunde finde en Metode, hvorved han kunde faa de fjerne Stjerner til at synes nære.

Efter megen Grublen konstruerede han Teleskopet, og naar han nu i dette saa op paa Mælkevejen, opdagede han, at den bestod af Stjerner i tusindvis. Da han derpaa rettede Teleskopet mod Jupiter saa han et forunderligt Syn: Fire Maaner spadserede ganske roligt omkring den, ligesom Jorden og Planeterne gik rundt om Solen. Han var lykkelig over Opfindelsen, og mange kom til ham for at se gennem hans Teleskop.

Han skrev nu en Bog, men da de mægtige i hine Tider ikke troede paa hans Teorier, blev han sat i Fængsel.

Da hans Liv var i Fare, om han blev ved sin Paastand, maatte den stakkels gamle Mand sige: „at han maaske tog fejl, og at Jorden muligvis stod stille". Saa kom han i Frihed, men hans Syn var svækket og de sidste 5 Aar af sit Liv var han blind. Han blev næsten 80 Aar.

Aftenstjernen.

Hvor mange af eder har vel lagt Mærke til denne Stjerne paa Himlen, naar I om Aftenen gaar hjem fra Skole? Hvad er Navnet paa den? Bed Eleverne lægge Mærke til en Stjerne, som stiger højere og højere op paa Himlen og til sidst forsvinder i Vest. Vis Eleverne, hvorledes de skal finde Stjernen paa Stjernekortet eller i deres Atlas. Den 20. December vil Mercur være Aftenstjerne og Venus og Jupiter Morgenstjerner. Vis Eleverne, hvorledes Venus og Jupiter skifter Stilling i Forhold til de andre Stjerner.

Nordstjernen.

Vis Nordstjernen eller Polarstjernen til Eleverne og lad dem se, hvorledes Kompasset peger imod den. Til hvad Nytte er Kompasset for Søfolk? Lær Eleverne Brugen af Magneten og Kompasset."

Saaledes — og meget længere — fortsætter Miss N. N., Editor of Plan-Books. Da vi imidlertid foreløbig er blevne trætte af at flyve saa vidt omkring, beder vi hende om at holde inde med sit Kursus, til hun muligvis en anden Gang atter giver os Skitser fra sin Plan-Book for Undervisningsmethoder. Jeg ved, at hun levede og aandede for sin Søgen efter nye Idéer til sine Bøger. Endog om Natten, naar hun ikke kunde sove, kom Idéerne listende ind i hendes stakkels fredløse Hoved, og hun maatte straks staa op og nedskrive dem, „thi," sagde hun, „hvis jeg venter til næste Dag har de mistet deres skarpe Tydelighed, jeg kan næppe erindre dem".

Efter at jeg har læst Miss N. N.s Plan-Book forstaar jeg, at de Amerikanerinder man møder, netop er som de er, Spørgsmaalene, Sammenligningerne, det oversigtsmæssige er bleven dem indpodet fra første Begyndelse, og de har senere udviklet sig i samme Retning. De se og lære hundrede Gange saa meget som vi ved en Rejse.

Man kunde maaske sige: „Her hos os *underviser* Skolen, *Opdragelsen* hører Hjemmet til.

I Amerika underviser Skolerne, men de *opdrager tillige.* Ordet *„Education"* sættes altid i Amerika for Skoleundervisningen og vi kommer i Forlegenhed, naar vi skal oversætte det, thi Ordet *„Undervisning"* er ikke omfattende nok. Hermed betegnes det forskelligt givne i de forskellige Lande. Jeg vilde gerne tillade mig at give en Definition af „Education" saaledes som jeg har fundet den i en moderne engelsk Encyklopædi.

Hvad er „Education"?

„Al den Undervisning og Disciplin, som tjener til at oplyse og udvikle Forstaaelsen, korrigere Sindet, uddanne Smagen og danne Ungdom-